ԲՈՎԱՆԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ժ. Կ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, ՋԱՎԱԽՔԻ ԶԱՅ ԺՈՂՍՎՐԻՒԱԿԱՆ ՊԱՐՆՐԸ

ն ս ր ա ծ ու թ յ ու ն	7
'Իրվյալ աստիճան—Պարերի կատարման պայմաններ	
1. Հասակակիրքերի սրություններ	9
2. Պարերի կատարման տեղն ու ժամանակը	16
3. Կատարողներն ունոր, բանակն ու դասավորումը	21
4. Պարբաշու, Պարի պոչի և Պարի ղեկավարի դերը	24
'Իրվյալ Երկրորդ—Պարզ պարածներ	
Ուս խաղացնելով, ուս զարգնելով ու թոխչենելով պարեր	29
1. Ընդ վողկ. երկուս զնալ, մեկ գառնալ	30
2. Նրկու վողկ. երկուս զնալ, երկուս գառնալ	32
3. Նրկու վողկ. շոտոսնուս ու թոխչենելով պարեր	33
4. Երկ վողկ. երկուս զնալ, մեկ գառնալ ուս զարկելով	38
5. Չորս վողկ. երկուս զնալ, երկուս գառնալ ուս զարկելով	41
'Իրվյալ երրորդ—Տապիագ՝ դուրան, դուզ ու քարս պարեր	
1. Դուրան՝ աջ զնացող վիպական պարեր	44
2. Դուրան՝ աջ զնացող ծիսական պարեր	46
3. Քարս՝ սոլին էրբըցող պարեր	
Ա. Դուրան. ձախ զնացող պարեր	52
Բ. Սզո, թագման ու գերեզմանի պարեր	55
4. Ծանապարհի պարեր	57
'Իրվյալ չորրորդ— Բարդ պարածներ	
1. Ծառ ու առսջ պարեր	59
2. Բարդ հաշվով Յէշ ու առաջ-ը պարածներ	63
3. Տարրեր գասավորումներով, պտույտներով ու ծափերով պարեր	66
'Իրվյալ հինգերորդ—Քաֆ, Փեշագ պարեր	70
Ամփոփում (ուսերեն)	77
Հավելված. Պարեզանակներ	81
Աղյուսակներ	

Ժ. Կ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՂԱՐԱԳՕՋ (ՍՏՎՈՒՆՆԻՒԻ ԹԱՏՐՈՆ)

Ղարագօզի որգեզրումն ու հարսանիքը	111
Ղարագօզի մածուն ծախելը	114
Խանրմների բաղնիք զնալը	117
Հիվանդ աղջիկը, Արարին սպանելը	118
Ղարագօզի սպանվելն ու հարսւթյուն առնելը	120
Ամփոփում (ուսերեն)	123
Աղյուսակներ	

Է. Խ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ. ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԸ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Ն ե Ր ա ծ ու թ յ ու ն	127
Կլոյս առաջին—Մանրանկարների խորանը, որպէս բնամարտակ	131
Շարք դիմակ	136
Կլոյս երկրորդ—Թաանրական—հանդեսային ներկայացումներ	143
Վարժեցրած կենդանիներ և զգեստավորված մարդիկ	146
Ողուններ և ձկնակերպ էակներ	154
Վարժեցրած թռչուններ	156
Նրանկայական էակներ	157
Կլոյս երրորդ—Ակրտաբանիկ, պարային և գուսանական ներկայացումներ.	161
Կլոյս չորրորդ—Միջնադարյան մի քանի միստերիաների արտացոլումը մանրանկարներում	169
Միստերիաներ Հին կտակարանի թեմաներով	171
Միստերիաներ Նոր կտակարանի թեմաներով	173
Կլոյս հինգերորդ—Պարերը և կնիկացական րատրոնում	185
Եկեղեցու բեմը և նրա ձևավորումը, որպէս բնամարտակ.	187
Ա մ փ ո փ ու մ	190
Աղյուսակներ	
Օգտագործված ձեռագրերի ցուցակ	197
Համաստադրութիւններ	200

СОДЕРЖАНИЕ

Ж. К. ХАЧАТРЯН. АРМЯНСКИЕ НАРОДНЫЕ ПЛЯСКИ ДЖАВАХКА

Введение	7
Глава первая. Основные условия исполнения плясок	9
1. Половозрастные сообщества	9
2. Место и время исполнения плясок	16
3. Пол, возраст, число исполнителей и их построение	21
4. Функции ведущего, замыкающего и руководителя плясок	24
Глава вторая. Простые плясовые фигуры.	
Пляски с ударами ног и прыжками	29
1. Плясовая фигура два/шага/пойти, один—вернуться	30
2. Плясовая фигура два/шага/пойти, два—вернуться	32
3. Пляски с покачиваниями и прыжками	33
4. Плясовая фигура два/шага/пойти, один—вернуться с ударами ног	38
5. Плясовая фигура два/шага/пойти, два—вернуться с ударами ног	41
Глава третья. Плясовая фигура с приземистыми шагами с продвижением вправо и влево	41
1. Эпические пляски с продвижением вправо	44
2. Обрядовые пляски с продвижением вправо	46
3. Обратные пляски /Тарс парэр/	
а. Ровные пляски с продвижением влево	52
б. Скорбные и поминальные пляски	55
4. Дорожные пляски	57
Глава четвертая. Сложные плясовые фигуры.	
1. Пляски вида Вперед и назад	59
2. Плясовая фигура Вперед и назад со сложным счетом	63
3. Пляски с различным построением, вращениями и хлопками	66
Глава пятая. Сольные пляски	70
Резюме/на русском языке/	71
Т а б л и ц ы	
Приложение. Поты мелодий песнеплясок	81
Ж. К. ХАЧАТРЯН. КАРАГЕЗ (Театр теней)	105
Свадьба Карагега	111
Карагез—продавец мацуна	114
Сцена в бане	117
Карагез—лекарь	118
Смерть и воскресение Карагега	120
Резюме (на русском языке)	123

Т а б л и ц ы

Э. Х. ПЕТРОСЯН. ТЕАТРАЛЬНЫЕ ЧЕРТЫ В СРЕДНЕВЕКОВЫХ АРМЯНСКИХ МИНИАТЮРАХ

Введение	127
Глава первая. Хоран миниатюр как исполнительская площадка	131
Грим и маски	136
Глава вторая. Театрально-зрелищные представления	145
Дрессированные обезьяны и ряженые и обезьян	146
Ряженые во львов и дрессированные львы	152
Образы пресмыкающихся, драконов и рыб	154
Дрессированные птицы	156
Фантастические образы	157
Глава третья. Выступления акробатов, танцоров и гусанов	161
Глава четвертая. Некоторые средневековые мистерии по миниатюрам	169

Мистерии на сюжеты из Ветхого Завета	171
Мистерии на сюжеты из Нового Завета	173
Глава пятая. Пляска в церковном театре	185
Церковная сцена и ее оформление как исполнительской площадки.	187
З а к л ю ч е н и е	190
Т а б л и ц ы	
Приложение. Список рукописей, использованных в работе	197
Список сокращений	200

ԺԵՆՅԱ ԿԱՄՍԱՐՈՎՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, ԷՄՄԱ ԽԱՉԱՏՐՈՎՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
 ЖЕНЯ КАМСАРОВНА ХАЧАТРЯН, ЭММА ХАЧАТՐՈՎՆԱ ПЕТРОСЯН

ՀԱՅ ԱԶԳԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՆԱՀՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ
 ՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

7

Տպագրվում է Հայկ. ՍՍՀ ԳԱ ճեղքարարչության և ազգագրության ինստիտուտի
 գիտական իտեհեդի որոշմամբ

Հրատարակչական խմբագրներ Վ. Բ. ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ, Փ. ՄԱԴԱՆՅԱՆ,
 Նկարիչ Ն. Հ. ԽԱՆՁԱԴՅԱՆ
 Տեխնիկական խմբագիր Մ. Ա. ԿԼՓԱՆՅԱՆ
 Երբագրիչներ Մ. Վ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ, Վ. Բ. ՍԻՄՈՆՅԱՆ

ՎՅ 04129 ԽՀԽ 1398 Պատվեր 763 Հրատ. 3669 Տպաքանակ 1500

Հանձնված է շարվածքի 14/Մ1 1974 թ., ստորագրված է տպագրության 4/Մ 1975 թ.,
 տպագրական 12,75 մամուլ, հրատ. 19,7+3,35 մամուլ, պայման. 25,5 մամուլ, թուղթ Պ1,
 60x90¹/₈, գինը 2 ո. 60 կ.:

Հայկական ՍՍՀ ԳԱ հրատարակչության, Երևան 19, Բարեկամության 24.
 Издательство АН Армянской ССР, Ереван 19 Барекамутиян 24
 Հայկական ԳԱ հրատարակչության էջմիածնի տպարան